

РЕАЛІЗАЦІЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У СФЕРІ БОРОТЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЖІНКАМИ

Захист прав та свобод людини на сучасному етапі розвитку країн проголошено одним з основних напрямків діяльності держав, їх органів, посадових осіб. Чимала кількість міжнародно-правових актів розроблена з метою забезпечення реалізації та дотримання основоположних прав та свобод людини. В Конституції України закріплено право на свободу та особисту недоторканність, заборону дискримінації за ознаками статі [2].

Торгівля людьми, а особливо жінками, є одним з найбільш поширених та антигуманних явищ у світі. Цей транснаціональний злочин займає центральне місце в системі кримінального бізнесу, збільшуючи темпи та масштаби. Кожного року організований злочинності така діяльність приносить 32 мільярди доларів, тому сумнівів у необхідності дослідження та вирішення цієї проблеми не залишається.

Найпопулярнішим способом є вивезення осіб жіночої статі за кордон з метою подальшої експлуатації, примушування до заняття проституцією. Багатьох дівчат молодого віку запрошують до модельних агентств і пропонують контракти за кордоном, особливо в таких країнах як Туреччина, Єгипет, Об'єднані Арабські Емірати. Це супроводжується гарантуванням досить високого заробітку і стрімким зростанням модельної кар'єри. Обмежуватися локальними та національними механізмами боротьби з такою проблемою недостатньо, що в результаті не призведе до досягнення ефективних результатів, а тому нагальною потребою є координація зусиль міжнародного співтовариства.

Значним прогресом у боротьбі з торгівлею жінками стало прийняття резолюцією Генеральної Асамблеї ООН Протоколу про попередження та припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, і покарання за неї. Міжнародне право забороняє рабство, що є частиною міжнародного звичаєвого права і це стосується всіх держав, незалежно від того чи ратифікували вони міжнародні договори, які забороняють рабство. В свою чергу, Конвенція про ліквідацію різних форм дискримінації щодо жінок 1979 року забо-

роняє всі форми торгівлі жінками й експлуатації проституції третіми особами. Такі міжнародно-правові акти як Міжнародна конвенція про боротьбу з торгівлею жінками і дітьми 1921 року, Міжнародна конвенція про боротьбу з торгівлею повнолітніми жінками 1933 року, Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і експлуатацією проституції третіми особами 1949 року також регулюють дану проблему. Генеральна Асамблея і Рада Безпеки ООН приймають резолюції, що стосуються питань торгівлі людьми, тим самим забезпечуючи співпрацю у сфері протидії торгівлі людьми, прав жінок та протидії зі злочинністю. Окрім формування міжнародних стандартів, ООН виробляє і практичні рекомендації (Глобальний план дій щодо боротьби з торгівлею людьми 2010 року).

На національному рівні основним законодавчим актом є Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 року. Проте нормативно-правового врегулювання такого злочинного явища недостатньо, а тому важливим є координація діяльності державних органів, громадських, міжнародних організацій, що забезпечить багатостороннє співробітництво та виконання державами своїх зобов'язань за універсальними багатосторонніми договорами у сфері захисту прав людини. Окрім цього, такі заходи як: дослідження, інформування, кампанії з підвищення обізнаності й освітніх кампаній, соціальних й економічних ініціатив та навчальних програм, зокрема для осіб, уразливих до торгівлі людьми, та для професіоналів, які мають стосунок до проблем торгівлі людьми [1].

Профілактика таких злочинів може виявлятися у соціальних рекламах, оскільки наше суспільство є інформаційним і вплив ЗМІ на правосвідомість є значним; врегулюванні міграційних процесів; підвищенні рівня інформованості та обізнаності населення про методи, заходи боротьби. Не приділено на законодавчому рівні уваги питанню забезпечення права на отримання адекватної компенсації за моральну та майнову шкоду жінкам.

Для викорінення такого жакливого явища, що має транснаціональний характер і яке продовжує існувати у світі необхідним є постійне вдосконалення існуючих механізмів. Організація Об'єднаних Націй шляхом прийняття Глобального плану дій та створенням Цільового фонду допомоги жертвам

торгівлі людьми створює практичну реалізацію норм міжнародного права у досліджуваній сфері. Такий механізм буде ефективним на 100% тільки за умови багатостороннього діалогу, співробітництва державних органів, громадських, міжнародних організацій і дотримання розробленого міжнародним співтовариством принципу «п'яти Р»: Prevention (запобігти), Protection (захистити), Prosecution (притягнути до відповідальності), Punishment (покарати), Partnerships (співпрацювати) [3].

Джерела:

1. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми: Міжнародний документ від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858#o49.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996р. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#n4234>.
3. Дядюра К. О. Засоби протидії торгівлі людьми: міжнародно-правовий досвід. *Форум права*. 2007. № 2. С. 48–53. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2007-2/07dkompd.pdf>.

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Бєлогубова О. О.